

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Magdalena Piątkowska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 lutego 2016 roku w Ś.

sprawy z odwołania **A. Ż.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...) (...) z dnia (...)

o zwrot zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...)/ (...) z dnia (...) roku w ten sposób, że ustala brak obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego za okresy i w kwocie wskazanej w zaskarżonej decyzji

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na rzecz powódki A. Ż. kwotę (...) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powódka A. Ż. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia (...) roku zobowiązującą ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okres od (...) oraz świadczenia rehabilitacyjnego od dnia (...) wraz z odsetkami w łącznej kwocie (...) jako świadczeń, zdaniem organu rentowego, nienależnych. Zdaniem powódki organ rentowy błędnie przyjął, iż poprzez zarejestrowanie działalności gospodarczej powódka spełniła przesłanki powołanego w decyzji art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, podczas gdy powódka nie wykonywała żadnych czynności zarobkowych, a jedynie te mające charakter zachowawczy. Wobec powyższego wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w kwocie (...). W uzasadnieniu powołano podstawę prawną decyzji i podniesiono, że z ujawnionych dokumentów wynikało, iż powódka w okresie pobierania wskazanych w decyzji świadczeń była zatrudniona na umowę o pracę w firmie (...). W trakcie orzeczonej niezdolności do pracy zgłosiła się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu podjętej z dniem (...)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. Ż. zgłoszona była do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w firmie (...) w W.. Wobec niezdolności do pracy pobierała zasiłek chorobowy w okresie od (...) oraz świadczenie rehabilitacyjne od dnia (...)

Dowód: akta ZUS- w załączeniu

Powódka przebywając na zwolnieniu lekarskim skontaktowała się z M. Ż. (1) w sprawie wykonywania dla niej zleceń i poprowadzenia firmy, którą zamierzała założyć. Powódka nie miała uprawnień do prowadzenia czynności geotechnicznych na budowach, a takie uprawnienia miał M. Ż..

Od dnia (...) roku powódka, przy pomocy pełnomocnika M. Ż. (1) rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej G. (...) I A. L. (następnie L.-Ż.) z/s w W. z przedmiotem przeważającym działalności: wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno- inżynierskich.

Dnia (...) roku powódka jako pracodawca zawarła z M. Ż. (1) umowę o pracę na stanowisku menadżer, samodzielny pracownik nadzoru geotechnicznego. Obowiązki tego pracownika obejmowały:

1. Badania geotechniczne i nadzór na budowach w W. i na terenie całego kraju.
2. Wykonanie stosownych raportów i protokołów odbiorowych.
3. Reprezentowanie pracodawcy w Urzędach, w tym w Urzędzie Skarbowym, ZUS oraz przed instytucjami samorządowymi i państwowymi, a także przed podmiotami gospodarczymi z prawem samodzielnego składania oświadczeń woli zgodnie z pełnomocnictwem potwierdzonym wpisem do działalności gospodarczej.
4. Kompletowanie dokumentacji do rozliczeń i fakturowanie wykonanych prac oraz ich potwierdzenie u Zamawiającego
5. Wystawianie faktur i dokumentów oraz dostarczanie ich do wyznaczonego Biura (...) w celu wykonania rozliczeń podatkowych i wynagrodzenia.

W praktyce M. Ż. zajmował się wszystkimi czynnościami związanymi z przedmiotem działalności firmy powódki. Powódka nie wykonywała żadnych czynności ani na budowach ani innych związanych z działalnością firmy. Wypełniła jedynie deklarację zgłoszeniową do ZUS. Wszelka dokumentacja z firm, na których prowadzone były nadzory w postaci protokołów odbiorów, protokołów narad przekazywane były do podmiotu zewnętrznego zajmującego się dalej tą dokumentacją. Faktury zawożone były do biura rachunkowego. Nie było takich czynności, których M. Ż. nie mógł wykonywać za powódkę. W zakresie czynności geotechnicznych powódka nie miała nawet uprawnień, aby je podejmować.

Dowód:

- wydruk z C E i I o (...) k.10
- umowa o pracę, zakres obowiązków w aktach osobowych M. Ż.- w załączeniu
- zeznania świadka M. Ż. (1) e- protokół k.47
- zeznania powódki k. 33

Ustalen stan faktyczny sąd dokonał w oparciu o zgromadzone w postępowaniu dowodowym dokumenty, akta ZUS i akta osobowe świadka oraz zeznania powódki i świadka M. Ż. albowiem wszystkie te dowody tworzyły spójną i logiczną całość, dającą obraz stanu faktycznego.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych /DZU z 2015 roku, poz. 121 ze zmianami/ osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie zaś z art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa /DZU z 2014r. poz. 159/ ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracą zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Zdaniem sądu w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki art. 17 powołanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku. Jak wynika z treści powołanego przepisu utrata prawa do zasiłku łączy się z aktywnością zawodową ubezpieczonego polegającą na podejmowaniu przez niego czynności związanych z pracą zarobkową. Zdaniem sądu w sytuacji, gdy powódka powierzyła wszystkie czynności i zawodowe i reprezentacyjne pracownikowi/pełnomocnikowi firmy, zastosowanie art. 17 powołanej ustawy było nieuzasadnione tym bardziej, iż powódka zasiłek chorobowy pobierała z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u innego pracodawcy. Kształtująca się linia orzecznicza prezentuje racjonalizm w odniesieniu do powołanego przepisu dając ubezpieczonym możliwość podjęcia czynności zachowawczych dla istnienia ich działalności gospodarczych i pozwala sądom spojrzeć na powołany przepis z właściwej, mniej kategoriycznej perspektywy. (vide choćby wyrok SA w Białymstoku z dnia 25 marca 2015 roku wydany w sprawie III AUa 1477/14 LEX nr 1681946 ¹, postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2012 roku wydane w sprawie IUK 70/12 LEX nr 1675215 ², wyrok SN z dnia 6 maja 2009 roku wydany w sprawie II UK 359/08 OSNP 2011/1-2/16 ³)

Dlatego też w uznaniu, iż brak było materialnej podstawy żądania od powódki zwrotu świadczeń, sąd, na podstawie art. 477 ¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję.

W punkcie II na podstawie art. 98 i nast. kpc w zw. § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu orzeczono o kosztach zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł. Sąd stanął na stanowisku, iż żądanie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nie należy do kategorii spraw wymienionych w §12 ust.2 powołanego rozporządzenia, który mówi o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego. Kwota, którą w wyniku zaskarżonej decyzji miałyby zwrócić powódka nie jest świadczeniem pieniężnym z ubezpieczenia społecznego, lecz określoną w decyzji kwotą pieniężną odpowiadającą wartości należności głównej wypłaconej w przeszłości oraz odsetek.

1. Utracenie prawa do zasiłku chorobowego z powodu wykonywania pracy zarobkowej (na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jak również w obliczu art. 17 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa) nie następuje w sytuacji, gdy ubezpieczona wprawdzie pobrała wynagrodzenie, ale nie realizowała żadnych czynności ze sfery zawodowej. Utracenie prawa do zasiłku chorobowego następuje jedynie wówczas, gdy ubezpieczony przejawia aktywność zawodową.
2. Nie każdy przejaw aktywności stanowi wypełnienie przesłanki z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, powodujące utratę prawa do zasiłku chorobowego.
3. czynności formalnoprawne podejmowane w okresie niezdolności do pracy przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą w związku z posiadaniem przez nią statusem pracodawcy nie są pracą zarobkową powodującą utratę prawa do zasiłku chorobowego (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.).